

Fjölmennningarstarf í leikskóla

Styrkleikar samfélagsins felast í fjölbreytni

Góð móttöku eflir traust

- Tryggja að öll börn og foreldrar telji sig velkomin
- Upplýsa foreldra um þig, skóla, deildin, starfseminu og reglar og fá frá þeim upplýsingar um barnið, áhyggjur, væntingar, fyrri reynslu
- Tryggja að öll börn og foreldrar telji að starfsfólk leggi tíma og orku í líðan barnsins sem og getu sína.
- Mikilvægt að vera aðgengaleg
- Kynna barnið fyrir öðrum börn á viðeigandi hátt
- Eftirfylgni

Collaborative Communication

- Collaborative communication (samstarfssamskipti) eru samskiptaferlið þar sem hver einstaklingur skiptir máli og allar þarfir hans skipta jafnt máli.
- Markmið CC er tenging - fólk finnur að það heyrist, sést og er metið.
- Þegar þú hefur svona samskipti tryggir þú að fólk trúir því að það sé velkomið

Inngilding (Inclusion)

- Inngilding er það að viðurkenna og virða fjölbreytileikann og gera alltaf ráð fyrir honum. *(Að tilheyra 😊)*
- Inngilding snýr að því að virkja allt fólk til þátttöku og gefa fjölbreyttum hópi fólks kleift að taka þátt í ákvarðanatöku.
- Dæmi um aðgerðir sem tryggja inngilding
  - *Er ákvarðanatöku í höndum hóps sem endurspeglar fjölbreytileika samfélagsins?*
  - *Er auðvelt að tilkynna fordóma, kynþáttanið og mismunun í starfinu?*
  - *Eru upplýsingar sendar út á fleiri tungumálum en íslensku?*
  - *Er tekið tillit til mismunandi menningarlegra og trúarlegra hátíða þegar dagskrá starfseminnar er búin til?*

Hvað einkennir fjölmennningarlegan leikskóla?

- Styrkleikar samfélagsins felast í fjölbreytni, það er í lagi að vera ólíkur öðrum.
- Nám, kennsla og samskipti eru án fordóma.
- Starfsfólk leikskóla vinnur með eigin viðhorf
- Starfsfólk fer fjölbreyttar leiðir í samskiptum við fjölskyldur og fjölbreytt fjölskylduform eru viðurkennd
- Það er borin virðing fyrir öllum.
- Börn læra um heimamenningu hvers annars.
- Lögð er áhersla á að efla samvinnu og samkennd í barnahópnum.
- Leitast er við að byggja upp jákvæða sjálfsmynd allra barna þannig að þau geti sýnt styrkleika sinn og þekkingu.
- Leikefni og umhverfi barnanna sýnir fjölbreytni í allri sinni mynd.

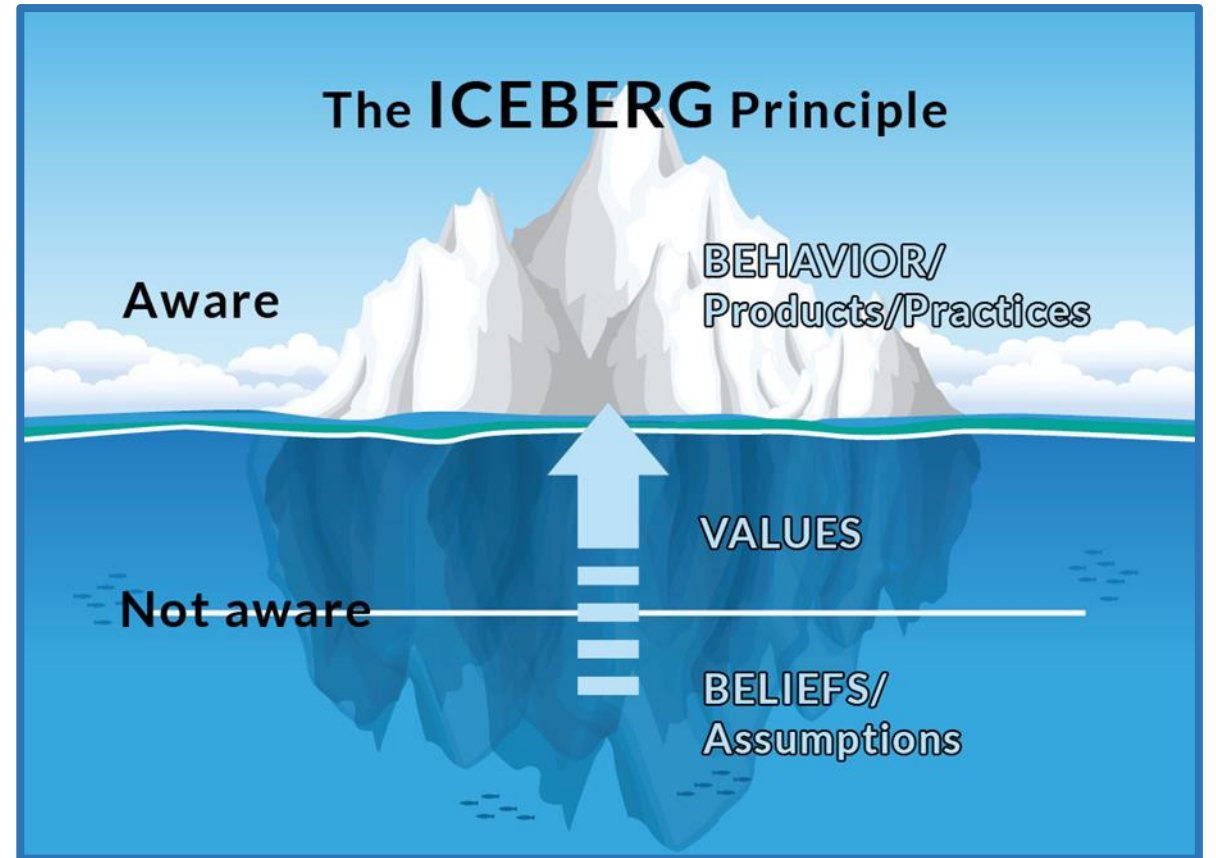
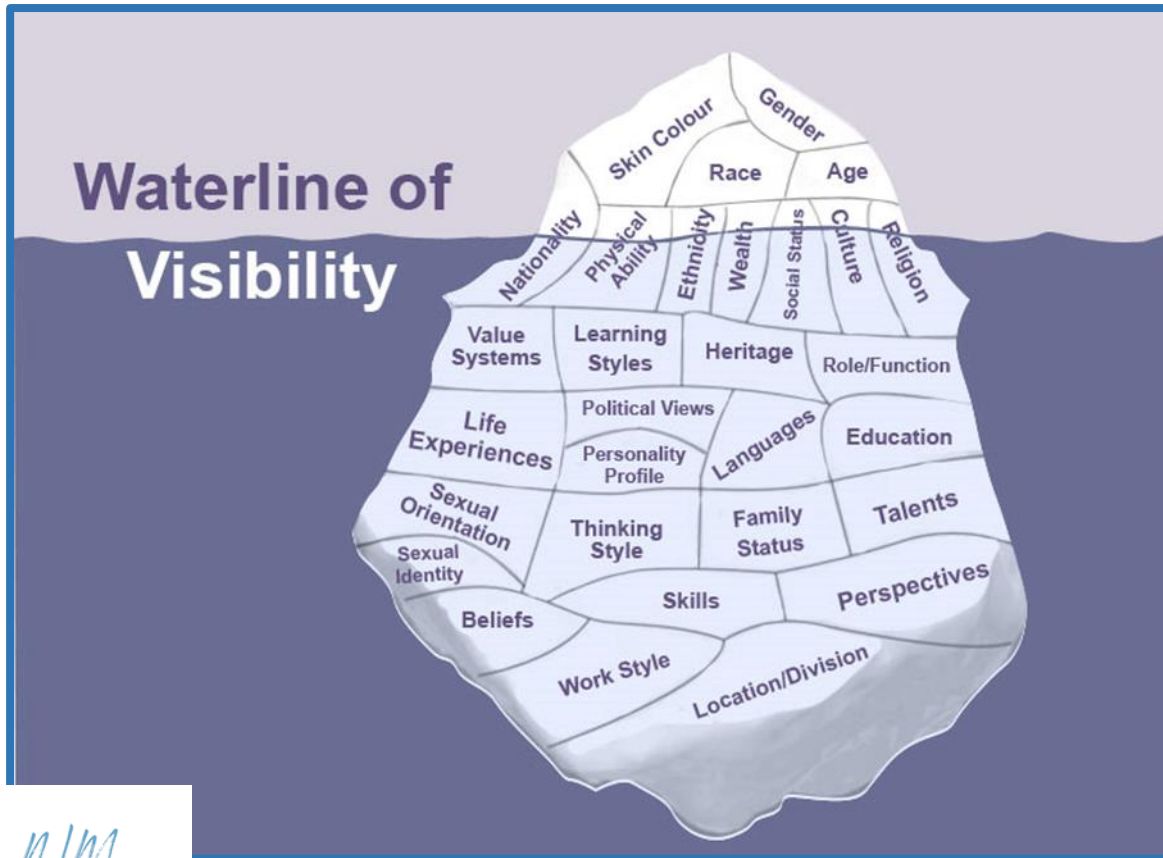
Unnið er með ólík tungumál og ritmál.

Kennarar þekkja leiðir til að kenna íslensku sem annað mál.

10% vs 90%

NIM

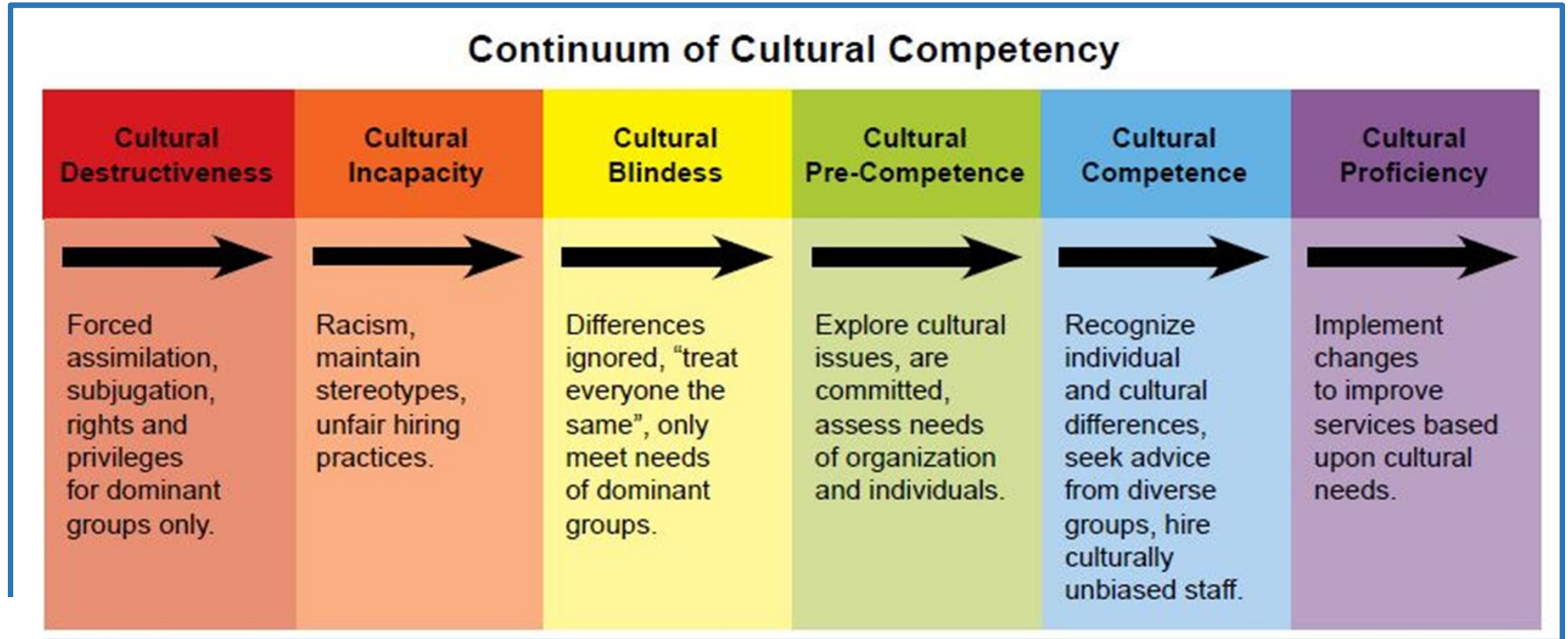

Hvað er menningarnæmi?

- Kynþáttur, þjóðerni, kyn, aldur, kynheigð, geta, stétt og tungumálakunnátta eru þættir sem annað hvort sameina eða aðgreina fólk.
- Menningarnæmi eða “cultural competence” eru hegðun, viðhorf, og stefna sem gerir okkar kleift að vinna og búa saman á áhrifaríkan og skilvirkan hátt í fjölmennigarlegum aðstæður
- Mikilvægt er að þora að skilgreina mun milli kynþátta og þjóðernis
- Kynþættir tengjast oftast við það sem við sjáum utan á fólki en þjóðerni tengist meira menningu og tungumáli.
- Mikilvægt að skilgreina þessi hugtök til þess að við opnum hugann og lærum um fólk og til þess að takast á við fordóma og undirliggjand staðalmyndir.
- Einnig er mikilvægt að muna að menningarnæmi er þroskaferli þar sem bæði við og umhverfi okkar hefur áhrif á.
- Markmiðið með menningarnæmi er að elfa jákvæða þróun á menningarnæmni-rófi “cultural competence continuum”

Menningarnæmni-róf

[1] 'Towards a Culturally Competent System of Care', Terry L. Cross, Barbara J. Bazron, Karl W. Dennis, Mareasa R Isaacs, Volume I. Washington, DC: CASSP, mental Health policy, Georgetown University Child Development Center, 1989: <https://spu.edu/-/media/academics/school-of-education/Cultural-Diversity/Towards-a-Culturally-Competent-System-of-Care-Abridged.ashx>

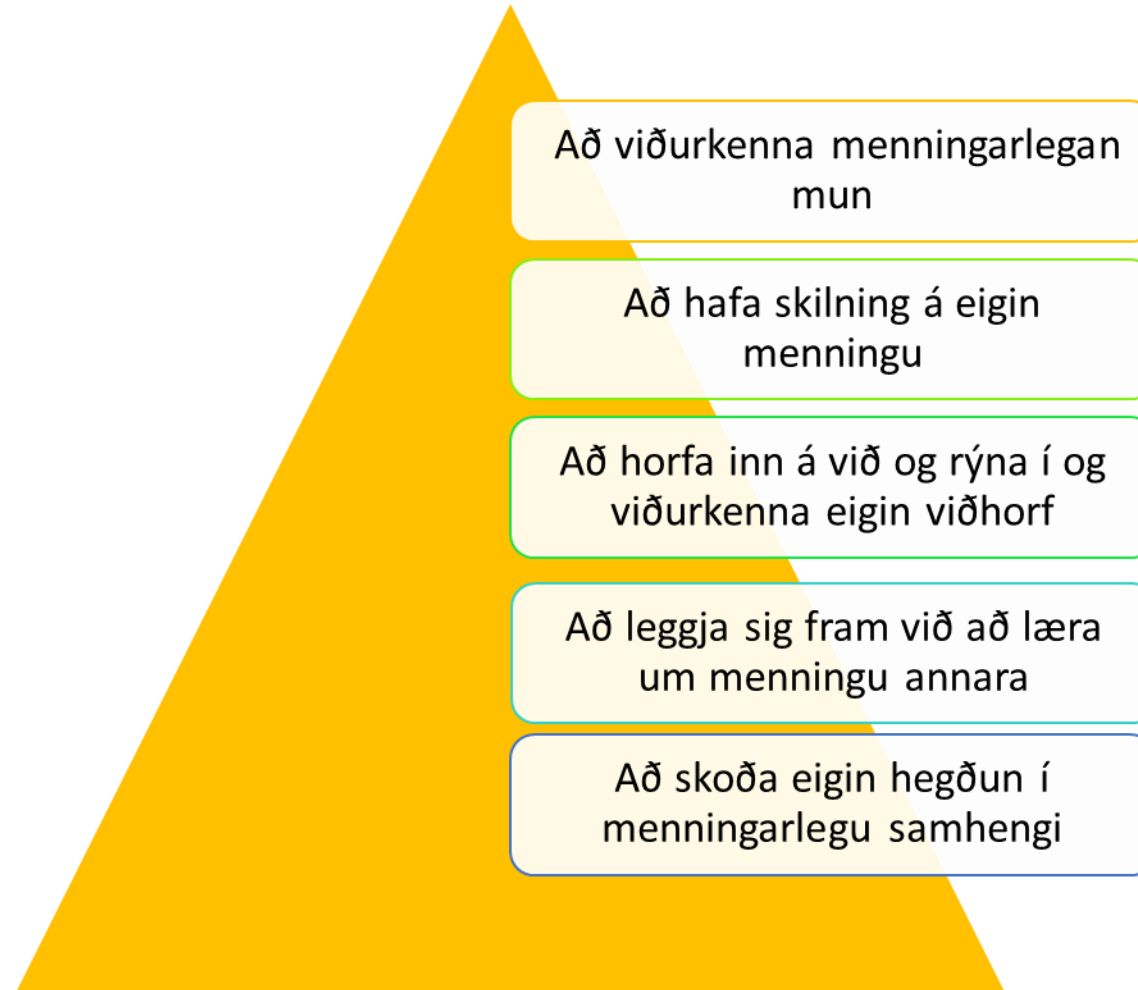

Eigin viðhorf.. er ég fordómafull?

- Fordóma er algengast að skilgreina sem neikvæða eða jákvæða afstöðu til manna eða málefna.
- Afstöða sem á rætur sínar í alhæfingu um einkenni þeirra sem tilheyra tilteknum hópi.
- Fordómar eru hugsanir er af svipuðu tagi og staðalmyndir (stereotypes) og viðhorf (attitudes).
- Duldir fordómar. Við getum búið yfir alls konar fordómum sem við áttum okkur ekki á og eigum erfitt með að ráða við.
- Duldir fordómar geta haft áhrif á hegðun okkar; það að við höfum tiltekna væntingar til manneskju og ákveðnar hugmyndir um þann hóp sem hún tilheyrir sem getur haft veruleg áhrif á það hvernig við komum fram við hana.
- Duldir fordómar sem við höfum eru ekki meðfæddir heldur höfum við tileinkað okkur þá.

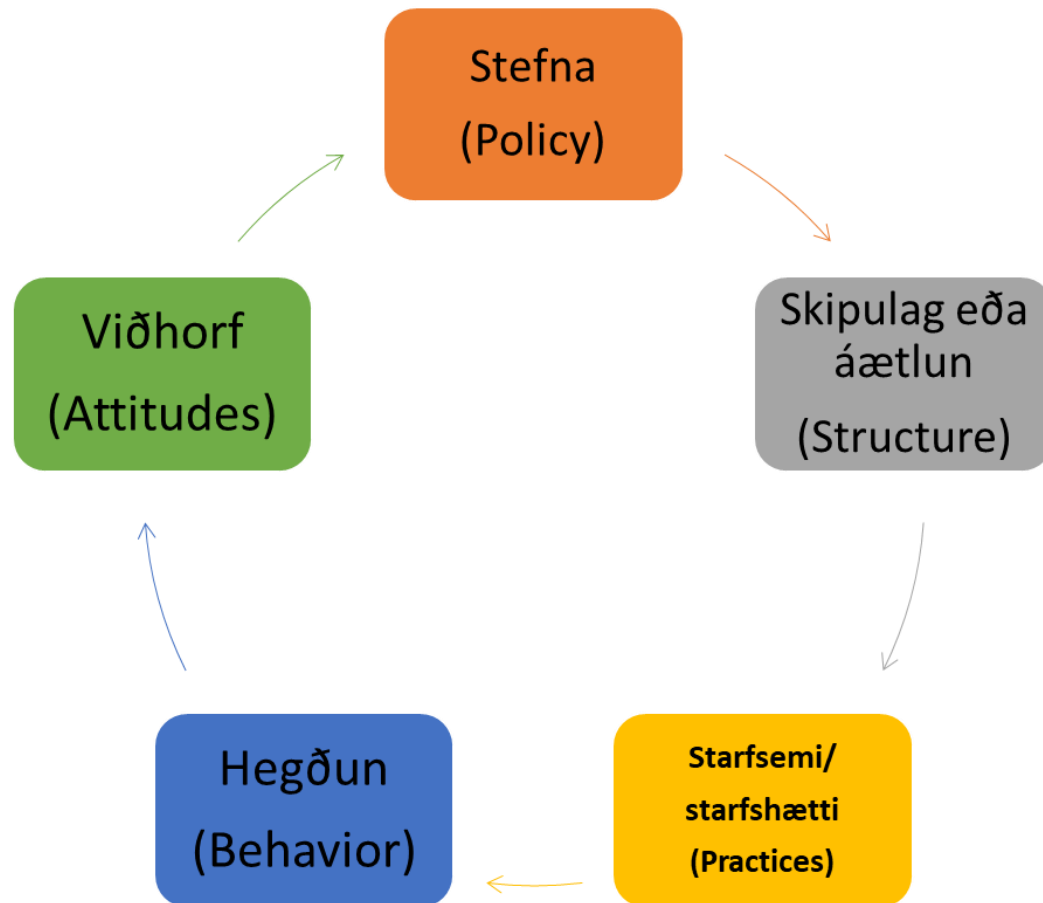

Fimm þættir til að ná fram einstaklingsmiðuðu menningarnæmi

5 þættir til að ná fram heildtæku eða kerfisbundnu menningarnæmi

Óháð hvort um er að ræða kerfi, stofnun, félag eða teymi þegar við notum þessa 5 þætti erum við kleift að vinna skilvirkt og áhrifaríkt í að efla menningarnæmi og stuðla að því að efla félagsauð og mikilvægasta tengja saman ólíkt fólk jafnt og fólk sem eru líkt

Hvar læra börn um fjölbreytni og fordóma?

- Fordómalaus...og hvað svo

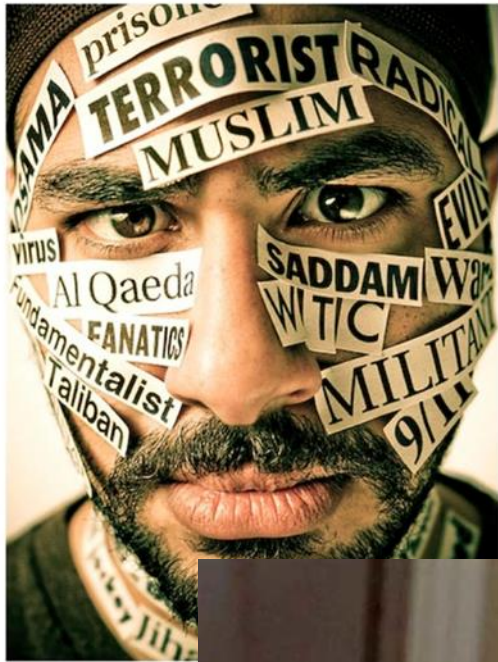

Viðhorf barna

„Það er ekki nóg að segja að þú sért ekki rasisti, þú verður að vinna gegn fordómum“ Angela Davis

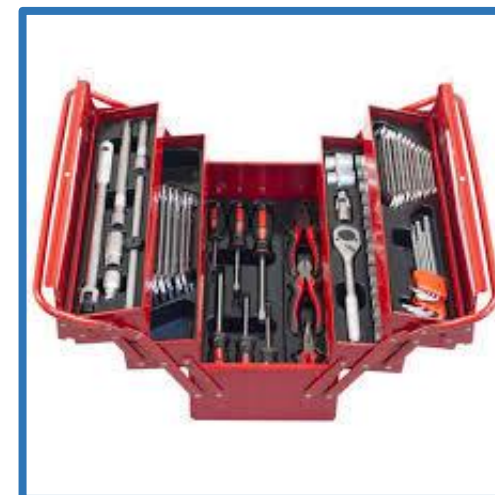
Umhverfi

- Leitast er við að byggja upp jákvæða sjálfsmynd allra barna þannig að þau geti sýnt styrkleika sinn og þekkingu.
- Leikefni og umhverfi barnanna sýnir fjölbreytni í allri sinni mynd.
- Unnið er með ólík tungumál og ritmál
- Myndir, hlutverkaleikur, tungumál, tónlist, efni til listsköpunar, brúður, annað leikefni, lesefni....

Verkfæri sem þið þurfið á að halda

- Brúarsmíði
- Teymisstjórn
- Frumkvæði
- Skapandi hugsun

Nám, leikur, og gleði

- Börn sem eru vel undirbúin, vita hvað þau eru að fara að gera og fá sjálf að hafa áhrif eru líklegri til þess að vera virkir þátttakendur í þeim verkefnum og leikjum sem verið er að vinna að
- Ferlið skiptir máli - ekki útkoman.
- Börn læra mest og best þegar þeim líður vel og þau fá að njóta þess að vera til.
- Enginn getur allt, allir geta eitthvað.
- Samvinnuleikur

Samvinnuleikur

- Styrkleiki, áhugi, hæfileiki, menning... einstæklingur 😊

Við...ÞIÐ Foreldra samvinna

- Fyrst og fremst; samvinna og samskipti einkennast að samkennd og virðingu
- Túlkaþjónusta
- Auðveldari samskipti með aðstoð þeirra sem tala sama tungumál og foreldrar
- Orðalistar, skilaboðabankar, þýðingavélar ofl.
- Samskiptabækur/myndræn skilaboð
  - Nýta myndrænu orðabókina, Ljáðu mér orð
  - Samskiptabók
  - Nota ljósmyndir og stutt myndbönd til að sýna foreldrum hvernig unnið er í leikskólanum eða annað

Spurningar?

Takk fyrir mig!!

